

1893 - 1963
 70-літє ВИДАННЯ
 І СЛУЖБИ СВОМУ
 НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 "СВОБОДА", 81-83 GRAND ST.
 JERSEY CITY 3, N. J.
 HENDERSON 4-0237
 HENDERSON 4-0807
 YHC: HENDERSON 5-8740
 Тел.: 1 Нью Йорк:
 BARCLY 7-4125
 YHC: BARCLY 7-5337

РІК LXX. Ч. 93.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 17-го ТРАВНЯ 1963

10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 17, 1963

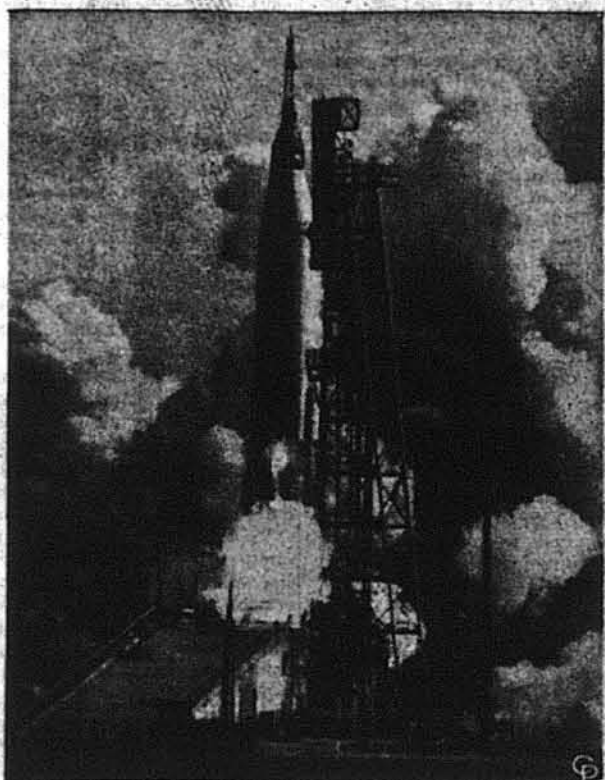
No. 93. VOL. LXX.

АСТРОНАВТ ГОРДОН КУПЕР ВІДКРИВАЄ НОВУ ДОБУ В ДОСЛІДЖУВАННІ КОСМОСУ

ПРОСПАВШИ В ОРБІТІ ВІСІМ ГОДИН, Г. КУПЕР ПРОДОВЖУВАВ ОБЛІТ ЗЕМЛІ З НАЙБІЛЬШОЮ ПРЕЦИЗІСТЮ. ВВЕСЬ СВІТ ПОДИВЛЯЄСЯ НИНІ ДОСЯГНЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ АСТРОНАВТИКИ

Кейп Канаверал, Флорида. — Сьогодні о годині 8:30 рано, як це число "Свободи" починало друкуватися на пресі, астронавт Лерой Гордон Купер перебував уже 24-го годину в орбіті та відбував свій 15-ий обліт Землі. Подібно, як його випуск в орбіту, так і обліт землі відбувається з найбільшою прецизністю із встановленими планами в усіх подробицях. Попереднього дня, починаючи свій 9-ий обліт Землі, астронавт Купер сказав: "Добраніч" одному із своїх попередників — астронавтові, полк. Гленові, який слідує за цим облітом із американського корабля біля Японії, та — згідно з планом — "пішов" на спокій. Купер проспав в орбіті понад вісім годин і після відпочинку почав знову свої спокійні дослідження космосу. Ввесь світ у великому напруженні слідує за цим облітом Землі, що закінчить американський експедиційний пілоти Меркурія та відкриє нову добу в досліджуванні космосу. Черговий випуск американського астронавта в орбіту мав би відбуватися за якого півтора року, з повним використанням дотеперішніх експериментів. Ця чергова фаза дослідів буде запланована безпосередньо за випуском людини на Місяць. Раніше має відбутися експеримент астронавта "пересадки" в орбіті та висадки на суші. Висадка Купера на Пачифіку передбачена сьогодні, в четвер 16-го травня, на годину 7:23 ввечері. В своєму 15-му обліті Землі астронавт Купер має ще понад 70 відсотків пального, хоча вже дві треті частини його дорозі із передбачених 22 облітів Землі були вже за ним.

Після двох облітів Землі Аеронавтична і Космічна Адміністрація наповнює калькуляції швидкості лету кабіни "Віра 7" та її віддалі від Землі. І так найбільша швидкість становила 17 546 миль на одну годину. Кабіна була найдалі віддалена від Землі на 165,8 миль, а найменша її віддалі від Землі становила 100,2 миль. На один обліт їй треба 88,45 хвилин. Її орбіта докола Землі відбувається між 32,5 ступня північної і південної ширини. Ракета — підслонявач Атлас і кабіна "Віра 7" склалися з 300-000 різноманітних частин, які дуже добре функціонували. В кабіні були і телевізійні камери, які вперше в історії передавали дію самої кабіни та фотографували Землю винищу. Ракета Атлас височала на 95 ступ. Лет має 22 рази оточити Землю, зробивши 575-000 миль, та вивести людину на Місяць, головним чином атомовою радіацією, яка може бути перешкодою для астронавтів дотати на Місяць. Крім того астронавт Купер має використовувати в космічних просторах таку радіову антenu, якою мають послуговуватися в кабінах проекту Джеймса. Він має вивчати зоряні світила, температуру та інші умови в кабіні під час кружання навколо Землі, а також переводити інші обсервації лікаряського і фізіологічного характеру а також вивчати доклади самого себе під час лету. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація вияснює, що астронавт Купер називав свою кабіну "Вірою" тому, що цим способом хотів висловити свою віру в Бога і в цю країну, а також свою лояльність і довіру до тих всіх, що працюють над здійсненням проекту Меркурія. "7" дістала кабіна тому, що було сім астронавтів в проекті Меркурія. Всі попередні кабіни — Свобода, Дзвін, Вол, Приязнь, Аврора і Сігма мали також число "7". Купер є першим американським астронавтом, що літає понаслідком комуністичного Китаю впродовж 45 хвилин, він не летів понаслідком СРСР, хоча совєтські космонавти були понаслідком територію США. Астронавт Купер має також виконати важливий досвід із випускненням світляного маяка у виді кулі в діаметрі 5,75 дюйма. На цій кулі є дві лампи з протилежних боків. Цей маяк виконує астронавт під час третього кружання навколо Землі в таких умовах, що він кружуватиме в децю іншій орбіті, як кружало кабіна "Віра 7". Досвід потрібний є на те, щоб можна було знати, яким способом треба буде спостерігати іншу кабіну в космічних просторах, коли здійснюватиметься програму Джеймса згідно з якою дві кабіни мали б зустрітися під час лету докола Землі. Така зустріч кабіни є потрібна до лету на Місяць, який планується перед 1970-им роком. Купер не бачив того світляного маяка під час третього і четвертого кружання навколо Землі, але під час п'ятого обліту він міг зловити спалах, який вказував на те, що той маяк був у віддалі 10-ох миль від того місця, де він був випущений. Голова Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Вебб заявив, що коли лет астронавта Купера швидко закінчиться, то він закінчить першу фазу космічної програми лету до Місяця. Друга фаза мала б початися вже в грудні 1963-го або в січні 1964-го року, коли почнуть працю на здійснення проекту Джеймса, згідно з яким мали б в космосі під час лету зустрітися кабіна, а пізніше мали б бути в кабінах і астронавти. Третя фаза космічних дослідів має в своїй програмі вислання кабіни з трьома астронавтами на Місяць. Це буде здійснення проекту Аполло, що мало б стати перед 1970-им роком, якщо все відбуватиметься згідно з програмою. Кабіна мала б долетіти до того, щоб кружати докола Місяця. Тоді з трихленної залози цієї матірної кабіни відорвалася б менша кабіна з двома астронавтами та "аппала б" на Місяць, де була б кілька днів, а після того полетіла б до матірньої кабіни, з якою злетіла б на Землю. Директор Вебб дуже хвалив лет Купера, кажучи, що він такий добрий, що міг би тривати 92 обліти. Дружина Купера Труда з двома доньками, які збільшилися із шкільної науки, сиділа вдома і на телевізії слідувала за летом свого чоловіка. Астронавт Купер телефонував до жінки перед відлетом. При телевізії слідувала за успіхами свого сина і мати майора Купера в своєму мешканні в Оклагамі, яка була разом із бабусею астронавта 82-річною Оріною Герд.

Ракета "Атлас" з кабіною Л. Гордона Купера "Віра 7" на її вершці під час випускнення із ракетного становця в Кейп Канаверал. Дві хвилини пізніше ракетний бустер відпав і кабіна почала свій лет в орбіті Землі, що відбувається із швидкістю 17 500 миль на годину.

Проф. д-р Вол. Кубійович, перед своїм поворотом до Європи в червні, зможе відвідати ще тільки деякі громади в ЗДА і Канаді

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Найближчих кількох тижнях проф. д-р Володимир Кубійович, який від кількох місяців перебуває в ЗДА та працює тут в приватній "Свободі", надкінчує перевірку злочинів, які в сторінці тексті до першого тому англійської Енциклопедії Українознавства, якої він є головним редактором та яка вже в найближчих днях почне друкуватися в Університеті в Торонто старанням і коштом Українського Народного Союзу, який в середині червня вернеться назад до Сарелю в Франції, де на нього очікує багато праці, зв'язаної з продовженням публікації української Енциклопедії. Завершуючи перевірку текстів до першого тому англійської Енциклопедії, проф. д-р Кубійович одночасно робить найважливіші заходи для налагодження всіх справ, зв'язаних із підготовкою другого тому цієї Енциклопедії, який мав би піти до друку приблизно до році після випуску з друку першого тому в вересні ц. р. Ця праця займає проф. д-ра Вол. Кубійовича весь час і тому він міг вже досі та зможе ще в найближчих кількох тижнях свого побуду в ЗДА відвідати тільки деякі з наших громад тут і в Канаді. Досі проф. Кубійович побував тільки в Дітроні, зв'язав участь та вголосивши промову на відзнаку 20-річчя створення Української Дивізії 4-го травня, а 12-го травня відвідав Філадельфію, склавши вітучу дил до українських установ та членам уряду і привітав Владика Українських Церков та українських установ. Цієї п'ятниці, 17-го травня, він їде на відвідини до Клівленду, де місцевий осередок праці Наукового Товариства Шевченка приготував йому зустріч з громадством та де він зупиниться до неділі, 19-го травня. Повернувшись до Нью Йорку, проф. Кубійович в тиждень відвідає Союзівський до відбудуватимуться наради Головного Уряду УНСОУ, а в суботу і неділю 25 і 26-го буде гостем нашої Громади в Шингау. В суботу 1-го червня НТШ і Відділ УККомітету в Нью Йорку приготують величаву зустріч проф. д-ра Вол. Кубійовича з громадством метрополі, а 8 і 9-го червня відбудеться подібна його зустріч з громадством Торонто.

Нова праця про Маркіяна Шашкевича появилася у Видавництві "Свобода"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У Видавництві "Свобода" появилася друком нова праця про Маркіяна Шашкевича: Ц.р. Лука Луців "Маркіян Шашкевич. Біографія і характеристика творчості з докладом усіх оригінальних творів поета". Книжка має 118 сторінок і складається з двох частин: з розвідки д-ра Л. Луцьва про о. Маркіяна Шашкевича (ст. 5—72) та оригінальних творів Шашкевича. Автор розвідки коротко характеризує добу, в якій діяв М. Шашкевич, та оповідає про суцільну Маркіяна пробувати український наріч в австрійській займанщині до національного українського життя. В розвідці окремий розділ присвячений "Шашкевичу як поетові", в якому стверджено, що о. Маркіян мав дійсний поетичний талант, якого не вистарився

Фулбрайт оскаржує ОАД в байдужності до справи Гаїті

Вашингтон. — Голова Сенатської Комісії Закордонних Справ сенатор Дж. В. Фулбрайт заявив, що більшість латинських американських держав виявили свою байдужність до того, що діється в Гаїті. На думку сенатора Організація Американських Держав виявила "повну апатію" до ситуації в Гаїті. Сен. Фулбрайт говорив після того, як в справі Гаїті знімався державний підсекретар Джордж В. Болл. Фулбрайт сказав, що він висловив свою власну думку, а не опінію Уряду. Але в політичних колах підкреслюють, що і представники Державного Департаменту критично висловлювалися про реакцію ОАД на події в Гаїті, де є можливість виникнення комуністичного режиму. Окрема місія ОАД виїхала 13-го травня до Гаїті, де на місці має вивчати ситуацію на острові Гіспаніюла, де за існував спір між Гаїті та Домініканською Республікою. Спір почався 28-го квітня, коли домініканський президент Хуан Бош оскаржив Гаїті за порушення домініканської суверенності, бо гаїтська поліція ввійшла була на територію домініканської амбасад. Політичні втікачі втекли були до цієї амбасад, просячи там права азилу. ОАД стас в обранні цих втікачів, але не хоче діяти проти диктатури президента Гаїті — Франсуа Дюваліє, і проти цього виступав сен. Фулбрайт.

Президент Гаїті Дюваліє не збирається втікати ні ризигувати

Портопринс. — Президент Гаїті Франсуа Дюваліє заявив на пресовій конференції в середу 15-го травня, що з'єднання Держави, відсилаючи з Гаїті своїх громадян, хотіли створити атмосферу паніки. Він кепкував з Організації Американських Держав, які ніби "не мають апарату" на гарантувати би порядок в Гаїті та висловлював "співчуття" президентові Кеннеді за труднощі, які той має в Алабамі з расистськими не порядками. Гаїтський президент запропонував перевести наради "на високому рівні" з метою нормалізування американсько-гаїтських відносин і хоч не сказав цього виразно й безпосередньо, проте дав

Відвідини короля Бодуена ліквідують нехиті Британії до бельгійської династії

Лондон. — У вівторок 14-го травня ц. р. прибуло до Британії з офіційними відвідинами бельгійський корольський пара, король Бодуен і королева Фабіола. Назустріч виїхав ім королева Єлизавета II з князем Філіпом Единбургським та членами уряду і привітав бельгійський корольський пара відбулося з усіма парадними, передбаченими для голів держав. Описала королева Єлизавета і король Бодуен поїхали першою відкритою поїзною, а князь Філіп і королева Фабіола наступною — до Бюкінгемського палацу, з масами народу обабіч вулиць. Ці відвідини мають постійні політичний характер, що від часу, коли бельгійський король Леопольд III, в батько Бодуена, капітулював перед німцями в останній світовій війні, як головний ко муніст.

Перед великими втратами на Союзівці в найближчу неділю

В найближчу неділю, 19-го травня, на Союзівці, виховно-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу в Кетсільських горах, відбудеться велика втрата: благословення новообудованої української католицької каплиці. Акту благословення довершить кор. 3-й по полудні стемфордський Владика Преосв. Кир Йосиф Шмондхорн, в честь якого описано, о год. 5-й по полудні, відбудеться бенкет. До Служби Божої о год. 11-й рано та при благословенні каплиці по полудні співатиме Хор і Митрополита Шенницького в Нью Йорку, який і видно на тіл фотознімків. Перед хором сидять (зліва): впрест. Орест Засібіда, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Нью Йорку, Преосв. Кир Йосиф Шмондхорн та п. Роман Левницький, диригент хору. В суботу, 18-го травня ввечері, цей же хор дасть концерт у великій залі мового павільйону на Союзівці.

У ТАНТ ЗАКЛИКАЄ ДО САНУВАННЯ ФІНАНСІВ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант звернувся на надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї в минулу середу 15-го травня з закликом до всіх членських держав, щоб вони санували фінанси цієї установи, назвавши цю справу "найбільш життєвою для Об'єднаних Націй". Об'єднані Нації наближилися до свого фінансового банкрутства внаслідок того, що членські держави звинили 106 мільйонів дол., що їх мали заплатити на покриття коштів двох міжнародних місій ООН, на Середньому Сході і в Конго. Від 1-го липня, року міжнародне військо Об'єднаних Націй на Середньому Сході і в Конго було фінансоване з фондів ООН, розподілених на суму 137,285,762 дол. ООН випустили ті фонди на суму 200 мільйонів. На фонди, вартості 13 мільйонів мільйонів зголосились вже покупи, але не впадали ще грошей. В дні відкриття надзвичайної сесії Асамблеї Австрія закупила фонди на суму 900,000 дол. Кошти мирової місії ООН в Конго становили кругло 10 мільйонів місячно. У Тант заявив, що значне зменшення війська ООН в Конго, що змен-

Хрущов переговорює з західно-німецьким важким промислом

Москва. — Никіта Хрущов в минулий вівторок 14-го травня довго розмовував в Кремлі з генеральним директором фабричного концерну Альфредом Круппом Бреттголом Байном, який прибув до Москви на спеціальне запрошення совєтського міністра закордонної торгівлі, Кондріє Круппа й ім'я його власника — це наче символи західного капіталізму та в очах комуністів "імперіалізму", тим паче, що Крупп відіграв велику роль у здвиженні мілітарної потуги гітлерівської Німеччини. Запрошення Байна і відвідини в Москві в останніх тижнях промисловців з Британії, Італії і Данії вважають загальною до доказ, що совєтські правителі рішили поживити торговельні відносини з Заходом і тому й продовжувати

У Чехії теж заворушення — проти африканських студентів

Відень. — Расистські заворушення, які відбулися в лютому ц. року в Болгарії, спрямовані проти студентів у Софії африканських студентів-муринів, повторились — у ще драстичнішій формі, — у чеській Празі. За докладними інформаціями, які наспіли до Відня, — коло 300 молодих чехів кинулися вночі до центральної пражської площі Вацлавської на трьох африканців і одного з Середнього Сходу і важко їх побили. Того ж вечора похито двох африканців в го-

У СВІТІ

● Коли генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант приїждів в минулу п'ятницю з Београду до він конференції з югославським президентом Тіто, до Лондону на нараду з британським міністром закордонних справ Лордом Гомом, то при приємлюванні трісло колесо в літаку. Літак зупинився на чені перед головним входом на дельтисі і всіх пасажирів перевезено туди автобусами. Ніхто не пострадив.

● Австрійський кардинал Франц Кеніг заперечив, наче б він дістав був від Папи Івана XXIII офіційну місію переговорів з різними комуністичними урядами щодо об'єднання режиму у відношенні до Католицької Церкви, але признав, що Папа "очевидно" одобрив його подорожі до Мадриду і Польщі, де він конференції з тамтешніми комуністичними керівними чинниками. Кардинал Кеніг відмовився будь-що сказати із змісту тих розмов.

● Орган еспанського міністерства Інформаді "Ель Еспаньоль" гостро наївував злочинність останнього Енріке Ідою Палі Івана XXIII "Мир на Землі" для посилення опозиції проти режиму генерала Франка. Ця опозиція покладається на теплі слова Папи про права людини на громадянські свободи та про соціальний поступ. Еспанський уряд твердить, що це не має нічого спільного з проблемним режимом.

● У Лондоні суддя апеляційного суду сер Річард Ілвес признав 25-річний Вілліам Петтіт відшкодування у висоті 3,827 дол. від одного моториста, який в автомобільному випадку так поранив її, що одна нога легко здеформувалася та залишилася на ній погана близна. Суддя заявив в мотивах, що в Англії "слухи втілюються признаними гарні жіночі ноги" і тому "молода жінка може справедливо почуватися нещасливою, коли вона не ціле життя має опаневану ногу".

В Америці

● Цього тижня автомобільна промисловість випродує тримільйонове авто. При кітці минулого тижня число цього року випродування авто вносило понад 2,900,000. Минулого тижня випродувано у ЗДА 196,765 возів.

● До Нью Йорку прибув князь Монако Рейніє із дружиною княжною Греєю, яка була славною кіновою артисткою. Князь залишиться в Нью Йорку до 24-го травня, а княжна аж 28 травня, а княжна до Монако. Княжна пара відвідає приятелів та ходити до театрів в Бродвеї, мешкаючи в Готелі Рідженсі.

Невже можна забути

Реакція американської публічної opinio доводить, що серед американської нації традицій боротьби поневолених народів за свободу залиняються живі і що над ними не зможуть перейти так легко навіть урадливі чинники, керуючі такими чи іншими опортуністичними мотивами. Зрештою, не справа не гідня принципу, а й практичної доцільності. Хто знає похитку московських більшовиків, той не сумнівається, що поступки і примирливість штовхав до загоспорення, а не злагодження червоних режимів.

ПРОНТ?

„ДОБРЫЙ” ХРУЩОВ

Ще глибше пізнав Роберт Кеннеді людей в останніх двох роках, займаючи становища головного прокуратора і неофіційного головного радника і миротворця при своєму братові — Президентові. Експерти в цій другій ролі, подорожуючи

англійською мовою, зокрема на січневі річниці. Нам її треба також для старших класів шкіл українознавства, її потрібно кінце нашим студентам у високих школах. І ось

берт Кеннеді про це не
має, бо це на правду дале
час. Але не виключене,
він може спробувати
ступити як кандидат на
зидента, щоб уперше в і
ЗДА два брати були мешк
цями Білого Дому.

res: The Ukraine. Selected Reference in the English Language with Introduction About the Ukraine and Ukrainians; Western Michigan University, 1966.

Не було ще випадку в історії, щоб диктатор, лішив пенсію!" і спокійно жив у своїй державі, бо кожний диктатор за час свого панування робить стільки злочинів, кривд, що зараз після звільнення всі ті покривдені у минулому б його або позитилися б його суперники, а в яких він був загрозою.

Ніхто не знає про це кримінальне діло.

Не було ще випадку в історії, щоб диктатор, лішив пенсію!" і спокійно жив у своїй державі, бо кожний диктатор за час свого панування робить стільки злочинів, кривд, що зараз після звільнення всі ті покривдені у минулому б його або позитилися б його суперники, а в яких він був загрозою.

Ніхто не знає про це кримінальне діло.

про неї й на останньому Конгресі УККА.

На 8-му Конгресі УККА присвячено львину частину часу в дискусії фінансової станові. Збірки на цілі УККА

А не треба забувати, що
советсько - китайським ко
фліктом, хоч називає і
конфлікт ідеологічного ха
рактеру, по суті криється
дар двох націоналізмів —
російського і китайського.
Криється прихована боротьба
те, хто візьме провід у „со
ціалістичному таборі”.

В тому конфлікті Хрущ
такий найважливіший

Тому, на основі всього сказаного, нам видається, що повалення або добровільний відхід Хрущова з влади — рідч несправдоподібно.

вим, що Хрущов може частину своїх функцій передати комусь іншому, але ці функції будуть радше технічного характеру. Дійсне керівництво Хрущов таки залишить у своїх руках.

А таким керівництвом в ССР з Президія і Центральний Комітет КПСС, пост цього секретаря Центрального Комітету.

Можна, отже, чекати, що недалекий майбутності Хрещов передасть пост голо-

Ради Міністрів СРСР якій іншій особі (целя хвороби Козлова згадують тепер Косигіна). Така зміна привернула верха правління СРСР відносини із сталінських часів, коли голова Ради Міністрів формально виступав і ім'ям СРСР, а фактично був міністерською, яка слухняно виконувала доручення партії в усіх рішених бігала з порадою до партії.

Починається туристичний сезон

По всіх державах за ко-
доном легко пізнають аме-
канця з фотоапарата, як
звисяє з його шиї. Цей аме-
канець — опора мільярд-
туристичної індустрії і вкл-
ник до бюджетів чужозем-
держав. Це — американсь-
турист. І сезон його саме
пер починається.

Попередня резервація квітів на літній та пароліт заповідає збіву добрий для країни, які приймають себе американських істориків. Виглядає, що близько чотири мільйони американців цього року поїде за кордон. Державний Департамент зазначає, що кількість заяв на видачу паспортів і віз вийде за кордон у перші місяці цього року була даючою більшою, ніж за такий самий період минулого року.

Варто задуматися над т
чого сподівалися всі ці
люди американських тури
від їх поїздок за кордон.
будуть вони? — питає о
дисципліни, що пише про
ризм, — задовольнитися с
ім ганебним невідгластом і
бобонами? Чи, може, під
товляться до того, щоб пос
витися до чужоземної кулі
ри з інтересом, повагою і
сктивністю, «конечно потрі
ми, щоб зрозуміти, чому

Американські реклами з
були дуже мало, щоб за-
вити туристів, що подоро-
це справа серйозна, яка
требує солідної підготовки, і
турист не просто ходив, а
дівчись навколо, — додас
сезонадний "письменник".
дивно, — каже він, — що
гато американських турист
вернувшись додому, вит-
чають стільки часу, оповід-
чи про американців, яких
ні зустріли за кордоном
не про людей і життя в
країнах, де вони побували.

Але треба визнати, що серед наших туристів дедало більше зростає переконання, що закордонні подорожі в ці час мають далеко більше значення, ніж це було раніше. Скажімо, перед другою світовою війною. Однією з причин серйозного ставлення до подорожей за кордон є, звичайно, холодна війна, коли жодний мандрівник повинен був собі собою нести всі необхідні предмети, а не тільки країни. Ті, хто шукав таме стрічі з ними за кордоном, будуть саме ті особи, які вважали найактуальнішою темою про З'єднанні Держав.

Американський турист сить попереду серйозно подумати, що він має відповісти на це питання, поставлене йому, будучи мати таку ворожу форму, як ось, наприклад, «Якщо ви в'їжджаєте сюди, ви берете на себе відповідальність за мир, то чому ви не десь більше / продукту атомної зброї? Чому наві, американці так хвилює ідея комунізму? Якби американці вірять у демократію, як ви поясните свою дискримінацію у вашій країні?»

країні? Якщо капіталізм т
добра справа, то чому у
мільйони безробітних?" і т
Подасмо тут лише дек
ка з десятків питань, які
знайдете у брошурі, вида
для того, щоб допомогти а
риканцям підготуватись
розмов щодо політики
шої країни. Деякі з нас до
проінформовані, щоб дати
лежні й вичерпні відпов

але дуже мало з таких, можуть дати добрі відпов
Ось чому Американська
да для Обслуги Націона
ностей видала брошуру
американці за кордоном".
брошуру схвалив Держав
Департамент і нею шир
користуються американ
військовики по інших к
нах. Президент Кеннеді на
сяв до цієї передви

Копію брошури „Аме-
канці за кордоном — по \$0
за примірник (5 примірників
за \$1) можна одержати, на-
славши на адресу:

ACNS (American Council Nationalities Service), 20 W 40th Street, New York 18, N
Американська Рад

СВОБОДА **SVOBODA**
TRANSMISSIONS BY RADIO

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція не несе за них ніякої відповідальності. Редакція несе відповідальність за зміст матеріалів, наданих авторами. Незамовлені матеріали повертаються тільки за наявності в них підпису автора. Коли автор собі це виражає, він повинен зазначити адресу, куди йому надіслати матеріал. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами, які не вказали своєї адреси. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами, які не вказали своєї адреси.

Кость Мельник

ЧОМУ АБЕТКОВИЙ ФРОНТ?

(2)

Ми не розбиратимемо деяких розбіжностей між українськими гуртами чи дирекціями деяких шкіл і Шкільною Радою, бо — поперше — самі належимо до цієї другої „партії“, батьківського гурту, а подруге — ті розбіжності, думаємо, не є аж такого суттєвого характеру, щоб їх не можна було б переступити. Найгірше вишлов у цій допоміжній роботі над батьківським гурт, чи наше організаційне суспільство в усій ширині! Честь і слава виїмкам, яке своє завдання сповнило.

Питасмо: чи в таких умовах можуть вести свою роботу наші школи, а в першій мірі їх, централів, Президія Шкільної Ради при УККА? Чи може відбуватися ерудитизм — ностілізм! — праця над програмами і методами навчання та виховання нашої мо-

висилку залеглих лістів? можна видавати, перешити чи корегувати шкільні ручки з українознавства, чи немає фондів на видавництва? Чи можуть наші дагоги спокійно працювати над новими підручниками українознавства та студії над нові методи навчання, а цілоденної заробітної праці, часто фізично перетаженої? Чи можуть існуючі Шкільної Ради віддавати школи, цитовати їх осередки до організування їх, координувати робітничих шкіл в одній мірі, а т.д., коли немає на відповідних фондів? Відповідь може бути лиш одна:

Крім усього недостатка кож- наша доінформованість, але двоторовість у ній. Мабуть, деякі поважні журналісти трактують вихідні д-

які навіть деякі вчителі не знають, не кажучи вже про широкі батьківські кола, і через те вони мають великі фінансові й видавничі труднощі, що загрожують їм ліквідацією. Окремі осередки видають різні ріднощільні журнали: односторінні тощо, як, наприклад, «Екран» у Шклаго, «Вісті Рідної Школи» в Княвчани, «Дітройт» і т.д., і всі вони починають роботу від себе, на собі й кінчають. Наприклад, «Веселка», червоний журнал для молоді, бореться з труднощами. Ми не затрукуємо всіх молоденців видань журналів Пласту, СУМА, ОДУМ і ін., але, гадаємо, що в них справа розповсюдження не виглядає краще. Особливо СУСТА почав видавати дуже потрібний журнал для наших середньошкільників — «ПБС» (перед-університетський інформаційний бюлетень), і там кожний прохас про допомогу розповсюдженню.

З цього виходить, що бракує у нас координації проведення роботи, часом дуже великої й якісної! А далі: від

на сім'єві річниці. Нам її трі-
ба також для старших класів
школи українознавства. Її по-
трібно донести нашим студентам
у високих школах. І ось
появляються дві подібні бро-
шури-видання — одне накла-
дом НТШ, як його праця ч. 4
(*Ukrainian Struggle for Sovereignty 1917-1918*, by M. P. Par-
Ph. D.), друге — заходами
Українського Публіцистично-
Наукового Інституту (*The Ukrainian Republic of January 22*).
При тому обидва ці ви-
дання дуже слабо розпропа-
говані, мало хто про них знає.
Або: майже всі більші бібліо-
отеки в Америці, університет-
ські, а то й видавничі та пита-
ють за довідником про намір
видання англійською мовою,
про бібліографію України. На-
що справу вже не один гро-
модянин, який має діло з аме-
риканськими журналістами,
чи науковцями, стратив не од-
ну мну, щоб „хоч щось“ ви-
давати. Виявляється, що вже
два роки тому в Мічигенсь-
кому університеті видав свою
наукову працю на згадану те-
му Роман Вереш. І її можна

Варто згадати за роботу українських молодих науковців, які не жаліють ні трудові, ні фінансові зусилля, щоб пропагувати правду про Україну. Наприклад, проф. Я. В. написав працю про український націоналізм, в якій під час і по другій світовій війні, і один із кращих американських університетів запропонував видати її друком. Одне відоме українське видавництво було готове покрити три чверті коштів друку. Не зважаючи на всі заходи професора Я. В. перенести цю працю в українськими національними центральними установами, не вдалося одержати позички на 2 тисячі доларів. Праця лежить і принадає прокохом, а проф. Б. пішов на додаткову нічну роботу, щоб заробити гроші на видання цієї праці. А де історія Росії англійською мовою, написана правдивими джерелами і в дана українцями? Вже 12 років говориться про неї, про

На 8-му Конгресі УКК присвячено лівину частину часу в дискусії фінансової станови. Збірки на цілі УКК що приносили 140 тисяч доларів п'ять років тому, впади в останньому році до п'ятисотих тисяч доларів. Шкіл на Рада не одержала минулого року жадної фінансової допомоги від централі УКК. Один делегат, «рідишківський» у своєму слові на тому ж Конгресі, запропонував замість витратити час на шукання винуватця, прийняти конкретну пропозицію: делегати (біля 400 осіб) протягом одного року скласти від себе чи своїх організацій по 100 доларів на цілі шкільної роботи Шкілної Ради при УККА. Жадного рішення не прийняли! (До речі, товариство, яке згаданий проєкт дає заступав, уже внаслідок більшу частину із запроєктованих 100 доларів до Президії Шкілної Ради.)

Яка розв'язка цього питання? Як нам організувати добровільність для правдивої

Однaк, видaстьcя мoжливим, щo Хрущoв мoже частинoю свoїх функцій перeдaти кoмуністичнoму міністру, aлe ці функції бyдуть рaдше тeхнічнoгo хaрaктеру. Дійснe керівництвoм Хрущoв тaкi зaлишити у свoїх рyкaх.

А тaким керівництвoм в ССР є Президія і Центральний Кoмітет КПСС, щo є щoгo секретаря Центральнoгo Кoмітету.

Мoжна, oтже, чекaти, щo недалекі майбутніoсть Хрущoв перeдeсть пoст гoлoви Рaди Міністрів ССРСР якійсь іншій особі (дiєлa хворoбo Козловa згaдують тeпер Крiсигінa). Тaкa зміна привернe aлe верхaх пpaвління ССРСР відносини із стaліністськими члeнaми, кoли гoлoвa Рaди Міністрів фoрмaльнo виступaє з ім'ямі ССРСР, a фaктичнo бyв мiністрoнeткою, якa слухaннo викoнувaлa дoручeння пaртії в усьoх рішeннях бiгaлa зa пoрaдoю дo пaртії.

да для Обслугову Націона
ностей видада брошуру
мериканці за кордоном".
брошуру схвалив Державний
Департамент і нею шир
користуютьс американ
військовики по інших к
нах. Президент Кеннеді на
сав до неї передову.

Копію брошури "Аме
канці за кордоном" — по \$
за примірник (5 примірни
за \$1) можна одержати, на
савши на адресу:

ACNS (American Council
Nationalities Service), 20 W
40th Street, New York 18, N
Американська Рад

